

Editorial: Aktuální výzvy primárního vzdělávání

S potěšením vám představujeme monotematické číslo časopisu *Pedagogická orientace*, které se zaměřuje na aktuální výzvy a inovace v primárním vzdělávání. Cílem tohoto čísla je nabídnout pohled na proměny primární pedagogiky v souvislosti s reformou Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), s profesní přípravou učitelů a s rozvojem klíčových kompetencí žáků.

První část se věnuje pojetí primárního vzdělávání v souvislosti s návrhem revize RVP ZV. Hana Havlíková (Univerzita Hradec Králové) zde představuje koncept osobnostně rozvojového přístupu k primárnímu vzdělávání a jeho dopady na vzdělávací politiku.

V další části se autoři zaměřují na klíčové aspekty profesní přípravy učitelů. Vladimíra Spilková (Univerzita Pardubice) analyzuje proměny vzdělávání učitelů primárních škol v historicko-srovnávacím kontextu, přičemž akcentuje období po roce 1989. Tereza Kolumber a Marcela Janíková (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně) na základě analýzy reflektivních deníků identifikují výzvy, kterým čelí studentky učitelství během pedagogických praxí. Petr Najvar a jeho tým (Masarykova univerzita) pak zkoumají utváření profesní filozofie u začínajících studentů učitelství prostřednictvím tematické analýzy esejí. Dále se tato sekce věnuje významu pohybové aktivity pro budoucí učitele. Antonín Zderčík a jeho kolegové (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně) analyzují míru fyzické aktivity studentů učitelství, zatímco Beata Horníčková a Juraj Obonya (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně) se zaměřují na strategie učení angličtiny jako cizího jazyka u studentů učitelství v různých fázích jejich studia.

Třetí tematická oblast se zabývá rozvojem kompetencí na prvním stupni základní školy. Barbora Loudová Stralczyňská a její tým (Univerzita Karlova, Univerzita J. E. Purkyně) analyzují gramotnost žáků v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti a jejich schopnost identifikovat rizika. Pavlína Částková a její tým (Univerzita Palackého v Olomouci) pak přibližují pohled učitelů na technickou tvořivost jako nadstandardní složku vzdělávání.

Závěrečný článek reflektuje důsledky pandemie COVID-19 na distanční vzdělávání v náhradních rodinách. Barbora Plisková (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně) upozorňuje na specifické výzvy, jimž museli čelit poručníci při vzdělávání dětí v tomto období.

Věříme, že toto monotematické číslo přinese nejen cenné poznatky, ale také inspiraci pro další pedagogický výzkum i praxi. Současně doufáme, že podnítí odbornou diskuzi o dalších směrech rozvoje primárního vzdělávání v českém i mezinárodním kontextu.

Děkujeme za vaši přízeň a přejeme vám inspirativní čtení.

Marcela Janíková, Tereza Kolumber, Miluše Vítečková